Súd:	Okresný súd Bardejov
Spisová značka:	1Csp/60/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8224202946
Dátum vydania rozhodnutia:	05. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Tomáš Dulina
ECLI:	ECLI:SK:OSBJ:2025:8224202946.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, zastúpenej: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, Svidník, IČO: 50 424 777, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpenému: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 904,39 eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 120 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 22.10.2024 domáhala od žalovaného zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 904,39 eur. Voči žalovanému si uplatnila nárok na náhradu trov konania.

2. Podanú žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5Csp/5/2021 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky (ďalej aj ako „Základné konanie“), bola ako žalobca v postavení spotrebiteľa. V predmetnom konaní bola úspešná, keď Okresný súd Bardejov vyhovel žalobkyňou podanej žalobe v celom rozsahu rozsudkom sp. zn. 5Csp/5/2021-88, z 31.08.2021. Súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 604,39 Eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 28.01.2021 až do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 5.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovnárezerva, Zmluvy o úvere č. 1965019810, zo 06.12.2010 je neprijateľná zmluvná podmienka a z toho dôvodu neplatná. Rozsudok Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/5/2021-88, z 31.08.2021, nadobudol právoplatnosť dňa 22.10.2021. Poukazuje na odôvodnenie predmetného rozhodnutia. Nakoľko v súdenej veci došlo k porušeniu spotrebiteľských práv zmluvou č. 1965019810, zo 06.12.2010, na predmetnú právnu vec je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Svoje práva musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie (ďalej len „PFZ“) má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný

má viacero synoným a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. V tejto súvislosti dáva do pozornosti, že na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby malo, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby malo tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Keďže je žalobkyňa spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, PFZ požaduje vo výške 904,39 Eura, pričom nárok tak ako ho požaduje zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 604,39 Eura, ktorú musela vymáhať súdnou cestou a že žalovaný v predmetnej zmluve používal neprijateľnú zmluvnú podmienku, za ktorú požaduje 300 eur. V prípade ako je tento, kde je uplatnených viacero nárokov, ktoré mohli byť uplatnené samostatnými žalobami, ale boli spojené do jednej žaloby, by mala výsledná suma PFZ zohľadniť PFZ vo vzťahu ku každému s týchto samostatných nárokov. Navrhuje, aby v prípade úspechu žaloby, bolo v rozsudku vyjadrené, v akej výške bolo PFZ priznané, ku ktorému z dvoch porušení spotrebiteľského práva, a to z dôvodu, že ak by strana konania nepovažovala za správnu výšku PFZ priznanú len vo vzťahu k niektorému z dvoch samostatných porušení spotrebiteľského práva, ako samostatných nárokov, len spojených žalobou do jedného konania, aby tak mala strana možnosť domáhať sa nápravy opravným prostriedkom, len ohľadne tej ktorej žalobou spojenej veci. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 5Csp/5/2021-88 z 31.08.2021 a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v Základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie, ani rozširovať, ani zužovať, ani revidovať.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila a v prílohe predložila rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/5/2021 – 88 zo dňa 31.08.2021.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 14.01.2025 podanom cestou právneho zástupcu, so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že popiera tvrdenia žalobcu. Podľa názoru Okresného súdu Martin, sp. zn. 10Csp/59/2017 podľa § 3 ods. 5 citovaného zákona proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav, a to a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované zákonné ustanovenie podľa presvedčenia súdu však nemožno vykladať tak, že právo na primerané finančné zadosťučinenie má každý spotrebiteľ, ktorý vytkne a to úspešne, napr. nejakú vadu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa presvedčenia súdu je ho nutné vykladať tak, že poskytnutím finančného zadosťučinenia má byť kompenzovaná istá ujma, ktorá spotrebiteľovi v dôsledku porušenia práv priznaných mu právnymi predpismi dodávateľom vznikla. Žalobkyňa pri zdôvodňovaní nároku na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur argumentovala tým, že sa jej banka vyhrážala exekúciou, neprestajne jej posielala upomienky, keď sa dostala do omeškania s úhradou splátok a pod. Obdobne vypovedala aj jej sestra. Obe konštatovali, že je v dôsledku takéhoto postoja banky boli vystresované.

Súd konštatuje, že zasielanie upomienok pri omeškaní dlžníka s úhradou splátok, prípadne upozornenie na možné súdne vymáhanie pohľadávky a následnú exekúciu, je štandardný a obvyklý postup veriteľov, ktorí sú bankovými, ale aj nebankovými subjektmi. Je samozrejmé, že dlžník je v takomto období vystresovaný, nakoľko si uvedomuje vlastnú insolventnosť a jej možné následky, čo je opäť pocit, ktorý je u dlžníkov bežný a prirodzený. Na to aby sa mohol žalobca domáhať priznania primeraného finančného zadosťučinenia je potrebná, aby mala v prvom rade právoplatný rozsudok, v tomto prípade o určení neprijateľných zmluvných podmienok. Bez existencie takéhoto právoplatného rozhodnutia nie sú splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovanému nie je jasné z čoho vychádzal Žalobca pri určení výšky finančného zadosťučinenia a prečo žiada od Žalovaného sumu 904,39 eur. V žalobe Žalobca uvádza, že nárok, ktorý požaduje zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil o sumu 604,39 eur a za neprijateľnú podmienku požaduje žalobca 300 eur. Žalobca výšku finančného zadosťučinenia žiadnym spôsobom neodôvodnil a ani v tomto smere nepredložil a nenavrhol žiaden dôkaz. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. Odvolací súd zdôrazňuje, že hlavným kritériom pri finančnom zadosťučinení je kritérium primeranosti (výšku uvedenú v petite nemôže súd prekročiť). V tomto smere pritom podľa Žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ Žalobca navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak túto požadovanú výšku žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jeho osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal nevyčísliteľné straty, ktoré utrpel. Je na voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Žalovaný navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania.

5. Právny zástupca žalobkyne vo vyjadrení zo dňa 26.03.2025 uviedol, že s argumentmi uvedenými vo vyjadrení žalovaného nesúhlasí a je toho názoru, že rozhodovacia prax súdov sa s nimi už dávno vyporiadala tak, že dospela k záveru o ich nedôvodnosti a neopodstatnenosti. Žalovaný nesprávne pochopil inštitút primeraného finančného zadosťučinenia a práve z tohto nepochopenia pramenia nesprávne závery, o ktoré žalovaný opiera svoje tvrdenia o nedôvodnosti podanej žaloby. V zmysle tretej vety § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Pokiaľ ide o správne pochopenie toho, čo je potrebné považovať za úspešne uplatnenie práva, tak v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 20Co/192/2016, z 30.11.2017. Žalobkyňa je toho názoru, že v danej veci by nemali existovať žiadne pochybnosti o tom, že z jej strany došlo k úspešnému uplatneniu spotrebiteľských práv. Žalobkyňa na ochranu svojich spotrebiteľských práv aktívne vystupovala a iniciovala súdne konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Úspešným uplatnením práva na súde, v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, na ktoré žaloba a konanie o primerané finančné zadosťučinenie nadväzuje, je v súdenej veci konanie vedené na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5Csp/5/2021 (ďalej len Základné konanie). Z príslušných ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že súd prvej inštancie sa v konaní o primeranom finančnom zadosťučinení môže zaoberať len tým, či bola splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie v základnom konaní, teda, či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný a v súdenej veci to znamená, že súd prvej inštancie sa môže zaoberať len tým, či žalobkyňa bola v súdnom konaní, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5Csp/5/2021, ako spotrebiteľ, v zmysle zákona, proti žalovanému úspešná. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho

prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry, sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť odporcu, alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva „odradzujúci“). Pripustením argumentácie žalovaného o nedôvodnosti požiadavky na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia by bola popretá samotná podstata a zmysel tohto inštitútu v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Dáva súdu do pozornosti, že žalovaný v základnom konaní neprejavil žiadnu sebareflexiu. Práve postupom, keď žalovaný všemožnými prostriedkami procesnej obrany popieral jej nárok, jej stresové situácie a psychické vypätie len stupňoval. Aj táto okolnosť predmetnej veci by mala byť podľa názoru žalobkyne zohľadnená pri hodnotení primeranosti žalobkyňou požadovaného finančného zadosťučinenia. Žalovaný jej odmietol bezdôvodné obohatenie vo výške 604,39 Eura, ktoré vzniklo na jeho strane dobrovoľne vydať. Nespravil tak ani po tom, čo mu bola doručená žaloba v základnom konaní. Postoj žalovaného počas celého tohto konania bol taký, že žalovaný popieral dôvodnosť požiadaviek žalobkyne. Súdne konanie, v ktorom sa úspešne domohla uplatnenia spotrebiteľských práv trvalo takmer rok. Za celé toto obdobie bola v stave neistoty. K primeranosti požadovaného finančného zadosťučinenia uvádza, že ak má primerané finančné zadosťučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním primeraného finančného zadosťučinenia v takej výške aby malo, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby malo tieto funkcie aj reálne, čo primerané finančné zadosťučinenie priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška primeraného finančného zadosťučinenia sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa, k čomu sa vyjadrila vyššie v texte. Primerané finančné zadosťučinenie v nižšom rozsahu ako ho požaduje, by žalovaného neodradilo od obdobného konania v budúcnosti, či už voči žalobkyni alebo iným spotrebiteľom. K výške finančného zadosťučinenia dáva súdu do pozornosti vývoj rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove. K posudzovaniu výšky finančného zadosťučinenia poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/53/2016, zo dňa 04.10.2016. S poukazom na vyššie uvedené navrhuje súdu žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Právny zástupca žalovaného vo vyjadrení zo dňa 04.04.2025 uviedol, že žalovanému naďalej nie je jasné z čoho vychádzal žalobca pri určení výšky finančného zadosťučinenia a prečo žiada od žalovaného sumu 904,39 eur. Žalobca výšku finančného zadosťučinenia žiadnym spôsobom neodôvodnil a ani v tomto smere nepredložil a nenavrhol žiaden dôkaz. K primeranosti požadovaného finančného zadosťučinenia žalobca uvádza, že ak má primerané finančné zadosťučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním primeraného finančného zadosťučinenia v takej výške aby malo nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby malo tieto funkcie aj reálne, čo primerané finančné zadosťučinenie priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Právnemu zástupcovi žalobcu je určite známa aktuálna rozhodovacia prax súdov vo veci priznávania primeraného finančného zadosťučinenia, v zmysle ktorej nie je priznávaná uplatňovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia. V súčasnosti súdy Slovenskej republiky, konkrétne aj Okresný súd Prešov priznávajú v obdobných sporoch primerané finančné zadosťučinenia vo výške rádovo od 50 eur do maximálne 300 eur. Tak ako uviedol Žalovaný v predošlom vyjadrení nárok na primerané finančné zadosťučinenie podlieha voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch. Súd musí o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažovať v intenciách konkrétneho sporu a vychádzať z konkrétnych zistených skutkových okolností. Súd prihliadne na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Až na základe takto zistených skutočností je možné určiť výšku zadosťučinenia. V tomto smere pritom

podľa Žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ Žalobca navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, avšak túto požadovanú výšku žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jeho osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal nevyčísliteľné straty, ktoré utrpel. Je na voľnej úvahe súdu, čo však neznamená ľubovôľu súdu. Pre svoju úvahu súd musí mať k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých súd pri svojich úvahách musí vychádzať. Je nutné prihliadnuť k tomu, akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňuje, aké dôkazy v tomto smere označuje, avšak rozhodnou je úvaha súdu, ktorá smeruje k zisteniu primeranosti priznávaného zadosťučinenia v peniazoch.

7. V súlade s ust. § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko v danom spore ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 05.06.2025, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli v súlade s ust. § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením a súčasne aj na webovej stránke tunajšieho súdu.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, jej listinnej prílohy a písomnými vyjadreniami strán a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobkyňa sa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5Csp/5/2021 žalobou doručenou súdu dňa 13.01.2021 domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 604,39 Eur od druhého dňa po dni dourčenia žaloby žalovanému, do zaplatenia. Ďalej žiadal určiť, že zmluvná podmienka uvedená v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovnárezerva, Zmluvy o úvere č. 1965019810, z 06.12.2010, uzavretej medzi stranami sporu v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“ je neprijateľná a napokon žiadala priznať nárok na náhradu trov konania..

10. O podanej žalobe rozhodol Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod sp.zn. 5Csp/6/2021 (pôvodné konanie) rozsudkom č.k. 5Csp/5/2021 – 88 zo dňa 31.08.2021, právoplatným dňa 22.10.2021 nasledovne:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 604,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 604,39 Eur od 28.01.2021 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v článku 5. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 5.6. Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovnárezerva, Zmluvy o úvere č. 1965019810, z 06.12.2010, uzavretej medzi stranami sporu v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] úrok z omeškania [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia...“ j e neprijateľná zmluvná podmienka a z tohto dôvodu neplatná.

III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

11. Predmetné rozhodnutie súd odôvodnil tým, že v konaní bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená zmluva o úvere č. 1965019810 zo dňa 06.12.2010, na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý zo strany žalovaného úver, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť spolu s úrokom. Uvedené skutočnosti neboli medzi stranami sporné. Právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným založený predmetnou zmluvou o úvere súd posúdil ako vzťah spotrebiteľský podľa § 52 až 54 Občianskeho zákonníka a zároveň podliehajúci právnemu režimu zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Súd vychádzal zo skutočnosti, že

žalovaný mal v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., pretože ako právnická osoba poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Žalobca uzavrel predmetnú zmluvu ako fyzická osoba, pričom zo zmluvy nevyplýva, aby úver bral na účel výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania, a teda má v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvou spotrebiteľskou. Z predloženej zmluvy o úvere bolo nesporne preukázané, že táto neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona, t.j. nie sú uvedené predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Zo zmluvy o úvere nie je vôbec zrejmé, z akých údajov veriteľ vychádzal pri výpočte RPMN. Zároveň v zmluve o úvere chýba aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona, a síce doba trvania zmluvy spotrebiteľského úveru. Zmyslom uvedeného ustanovenia zákona je, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje časovú špecifikáciu doby trvania zmluvy a zároveň dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. Termín konečnej splatnosti je v zmluve o úvere uvedený, avšak doba trvania zmluvy absentuje, keďže v nej chýba presné časové vymedzenie obdobia trvania zmluvy. Takéto vymedzenie doby trvania zmluvy v zmluve o úvere chýba, pričom nemožno za splnenie uvedenej náležitosti zmluvy považovať tvrdenie žalovaného, že doba trvania zmluvy a dátum konečnej splatnosti sú totožným údajom. Zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne rozlišuje dobu trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti úveru. Ďalej zmluva o úvere neobsahuje v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) citovaného zákona ani údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Zmluva o úvere obsahuje drobným písmom pod náležitosťami zmluvy, že „Celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom“, pričom ako celková výška nákladov je v zmluve uvedená suma 1.803,42 Eur. Podľa názoru súdu nezodpovedá princípu transparentnosti, ak priemernému spotrebiteľovi nie sú poskytované prehľadné informácie o úvere, teda ak v zmluve nie je presne vyčíslená suma, ktorá predstavuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Uvedený udaj musí byť spotrebiteľovi zrejmý zo zmluvy a to bez použitia kalkulačky, resp. matematických operácií. Súdu nie je zrejmý výpočet celkovej výšky nákladov v sume 1.803,42 Eur, keďže vynásobením počtu splátok, t.j. 70 a výšky mesačnej splátky 54,00 Eur dostaneme sumu 3.780,00 Eur, čo nezodpovedná tvrdeniu v zmluve, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov, t.j. 3.803,42 Eur (2.000,00 Eur + 1.803,42 Eur). Vzhľadom na nedodržanie vyššie uvedených obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere, tento sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, žalobkyňa ako dlžník bola povinná žalovanému ako veriteľovi vrátiť iba ním poskytnutú sumu finančných prostriedkov, t.j. sumu 2.000,00 Eur. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania žalobkyňa do dňa podania žaloby uhradila na svoj dlh celkovo sumu 2.604,39 Eur. Z uvedeného dôvodu došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, keďže tento prijal od žalobkyne plnenie bez právneho dôvodu a to vo výške 604,39 Eur (2.604,39 - 2.000,00), ktoré je v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka žalovaný povinný vydať žalobkyni. V zmluve uvedený článok 5. bod 5.6. obchodných podmienok zmluvy o úvere, ktorý upravuje spôsob započítania úhrad spotrebiteľa na záväzok voči dodávateľovi, považuje súd bez ďalšieho za značne nerovnovážny v neprospech spotrebiteľa. Preberané ustanovenie vôbec nezohľadňuje pri poskytovaní platby spotrebiteľom jeho vôľu, ktorý záväzok plní a na ktorú jeho súčasť má byť platba započítaná, pričom zápočet žalovaného na istinu záväzku až v poslednom rade umožňuje zvyšovať zadlženosť spotrebiteľa cez úroky z omeškania, prípadne rôzne sankcie. Súd s poukazom na právny názor vyjadrený v rozhodnutiach odvolacieho súdu dospel k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v obchodných podmienkach zmluvy o úvere v článku 5. bode 5.6.

12. Je nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy mala status spotrebiteľa a že išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

13. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci

predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

16. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

17. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

18. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Aktuálne aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“.

19. Akceptujúc princíp právnej istoty upravený v článku 2 ods. 2 CSP súd prvej inštancie preto rešpektuje vyššie uvedený vyslovený právny záver. Keďže žalobkyňa ako spotrebiteľ bola v predchádzajúcom spore úspešná voči žalovanému, pričom jednoznačne boli konštatované porušenia povinností žalovaného ako dodávateľa voči žalobkyni ako spotrebiteľovi, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala všetky jej povinné náležitosti a zmluva obsahovala aj neprijateľnú zmluvnú podmienku, boli splnené zákonné podmienky pre priznanie uplatneného nároku.

20. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojich práv ustanovených osobitným predpisom v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp. zn. 5Csp/5/2021. V predmetnom konaní sa žalobkyňa od žalovaného domohla vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 eur na skutkovom a právnom základe, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f), j) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uvedená vada zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobila, že predmetný úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z.). Zároveň sa žalobkyňa v predmetnom konaní domohla určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to ohľadne spôsobu započítavania platieb dlžníka na dlh voči veriteľovi. Žalobkyňa teda relevantným spôsobom preukázala porušenie zákonnej povinnosti dodávateľa poskytnúť spotrebiteľský úver v súlade s právnymi predpismi, predovšetkým v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a bez neprijateľných, a teda neplatných zmluvných podmienok a od spotrebiteľa nevyžadovať tú časť plnenia, na ktoré pre neplatnosť konkrétnych zmluvných podmienok nemá nárok. Žaloba je preto čo do základu nároku žalobkyne dôvodná.

21. Keďže výška primeraného finančného zadosťučinenia nie je predmetom žiadnej právnej úpravy, súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Z hypotézy právnej normy v časti, na základe ktorej možno priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákonom č. 250/2007 Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva, alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká konkrétna majetková ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde, čo dáva odpoveď na ťažiskovú obrannú argumentáciu žalovaného, ktorý namietal, že žalobkyňa nepreukázala utrpenú ujmu, odôvodňujúcu uplatnený nárok.

22. Významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenia práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

23. Vyhodnotiac všetky okolnosti prípadu súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 120 eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., a to vo výške 50 eur za určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky a vo výške 70 eur za úspešne uplatnený nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 604,39 eur. Súd konštatuje, že ide o dva samostatné úspešne uplatnené nároky žalobkyne voči žalovanému v pôvodnom konaní, za ktoré po posúdení predmetnej veci prináleží žalobkyni nárok na primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 120 eur.

24. Súd bral do úvahy aj tú skutočnosť, že dodávateľ pripravil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahovala všetky náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku ohľadne započítavania úhrad dlžníka. Žalovaný vo vzťahu k žalobkyni požadoval zaplatenie aj tej časti nároku, na ktorú nemal nárok z dôvodu nedodržania zákonných ustanovení upravujúcich úverové zmluvy uzatvárané so spotrebiteľmi, a táto sa až následne súdnou cestou domohla vrátenia tejto časti titulom bezdôvodného obohatenia. Preto pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy súd považoval za dôvodné zohľadňovať satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou je odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Súd je tak toho názoru, že celková suma 120 eur ako finančné zadosťučinenie je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľa a súčasne popri judikovanej povinnosti na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyni žalovaného sankcionuje tak, že svojím účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Vzhľadom na konkrétne okolnosti súdenej veci tak priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil. Dodávateľ ako subjekt podnikajúci v oblasti poskytovania

úverov má poznať zákonnú právnu úpravu poskytovania úverov, vrátane všetkých náležitostí, ktoré zákon stanovuje, pričom ním vopred pripravená formulovaná zmluva neobsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti, čo žalobkyňa ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohla a zároveň dodávateľom pripravená zmluva obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom k uvedenému súd prvým výrokom rozsudku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 120 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia.

25. Súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že výška finančného zadosťučinenia má zodpovedať výške v tomto prípade vzniknutej ujmy (bezdôvodného obohatenia) žalobkyni – spotrebiteľovi. Ide predovšetkým o prípady, ak súd v predchádzajúcom spore dospeje k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Výška bezdôvodného obohatenia totiž súvisí predovšetkým s výškou úveru (pri fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). Výšku úveru pritom poskytuje dodávateľ na požiadavku spotrebiteľa, čím spotrebiteľ chce vyšší úver, čomu dodávateľ vyhovie, tým je vyššia suma bezdôvodného obohatenia pri spomínanej fikcii, hoci by išlo o to isté porušenie povinnosti dodávateľa, napr. v dôsledku absencie tej istej povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia sa má hodnotiť predovšetkým závažnosť konkrétneho porušenia povinnosti dodávateľa, a preto pri tom istom porušení by mala nasledovať približne rovnaká kvantifikácia nároku na finančné zadosťučinenie, ale kritériom nemôže byť výška bezdôvodného obohatenia, prípadne jej hroziaca výška, najmä ak pri vzniku bezdôvodného obohatenia sa spotrebiteľ domôže v inom súdnom konaní aj vydania bezdôvodného obohatenia.

26. Odôvodnenie priznanej výšky nároku musí byť presvedčivé, lebo táto podľa zákona č. 250/2007 Z.z. spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá ale nemôže byť svojvoľná. Pri jej stanovení je potrebné vychádzať zo závažnosti porušenia práv a povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného a okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa spotrebiteľov, resp. na kompenzáciu ich majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa názoru súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

27. S poukazom na vyššie uvedené súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia dôvodné. Žalobkyňa musela brániť svoje spotrebiteľské práva v ňou iniciovanom konaní, pričom už samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však svoj nárok, okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ničím ďalším neodôvodnila. Žalobkyňa neuviedla, či konanie žalovaného viedlo aj k vzniku iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivým okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod. Spotrebiteľské práva žalobkyne boli porušené, a preto jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Neznamená to však, že jej patrí v takej výške, ako sama požadovala.

28. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd prihliadal na všetky vyššie citované okolností prejednávanej veci a dospel k názoru, že primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 120 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu za prežitú nepohodu počas vedenia základného súdneho konania a odradí dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Žalobkyňa zároveň žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku dôkazmi nepreukázala. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobkyňa svoje dôkazné bremeno uniesla len čiastočne, preto súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnil úspešné bránenie jej práv v základnom konaní. Vo všeobecnosti podanie žaloby (návrhu na obnovu konania) a vedenie súdneho sporu každého zaťažuje, ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia, za prípadný jeho negatívny výsledok. Preto je výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 120 eur postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie. K uvedenému súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje aj v prejednávanej veci, cit. „Nie je snáď

ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/31/2021 a ďalšie).

29. Vzhľadom na to, že súd považoval priznané finančné zadosťučinenie vo výške 120 eur za primerané, v prevyšujúcom rozsahu výrokom II. žalobu zamietol ako nedôvodnú.

30. Záverom súd uvádza, že už podľa konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne).

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

34. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

35. Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie obdobné § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladatelství C. H. Beck).

36. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

37. Keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobkyni priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

38. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.